

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВЛАДА
МИНИСТАРСТВО ЗА ПРОСТОРНО УРЕЂЕЊЕ
ГРАЂЕВИНАРСТВО И ЕКОЛОГИЈУ
БАЊА ЛУКА
Трг Републике Српске 1

Број: 15.04-96-129/22

Датум: 27.09.2022. године

Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију Републике Српске рјешавајући по захтјеву одговорног лица Хидроелектране „Бистрица“ д.о.о. Фоча, за издавање еколошке дозволе за пројекат изградње Хидроелектране Б-2а на ријеци Бистрици, општина Фоча, максимално инсталисане снаге 7,243 MW, а на основу члана 90. Закона о заштити животне средине („Службени гласник Републике Српске“, бр. 71/12, 79/15 и 70/20), члана 2. Правилника о постројењима која могу бити изграђена и пуштена у рад само уколико имају еколошку дозволу („Службени гласник Републике Српске“, број 124/12), члана 82. став 2. Закона о републичкој управи („Службени гласник Републике Српске“, бр. 115/18, 111/21, 15/22 и 56/22) и члана 190. Закона о општем управном поступку („Службени гласник Републике Српске“, бр. 13/02, 87/07, 50/10 и 66/18) доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е

1. Даје се одговорном лицу Хидроелектране „Бистрица“ д.о.о. Фоча еколошка дозвола за пројекат изградње Хидроелектране Б-2а на ријеци Бистрици, општина Фоча, на локацији означеној као к.ч. бр. 142/5, 142/4, 142/3, 1100, 1105/6 и 2322 К.О. Пољице и к.ч. 1899/2 К.О. Избишно, максималне инсталисане снаге 7,243 MW.

2. Погони и постројења за које се издаје еколошка дозвола су:

- Преграда и захват-успор воде помоћу гравитационе бетонске бране са преливом,
- Конструкција захватне главе од армираног бетона, у пресеку облика трапеза са турбинском решетком.
- Затварачница, изнад које ће се налазити погонска кућица на коти 620 mпv, димензија 5 m x 5 m,
- Доводни тунел, од захвата до водостана, дужине 2186 m,
- Водостан,
- Хоризонтална дужина цјевовода од водостана до рачве, дужине 260,00 m,
- Тунелски дио цјевовода под притиском,
- Бетонски блок узводно од затварачнице,
- Водостанска затварачница,
- Бетонски блок низводно од затварачнице,
- Шахтни дио цјевовода под притиском,
- Излазни тунелски дио цјевовода под притиском,

- Цјевовод укупне дужине 322,75 m;
- Машинска зграда, димензија 36,10 m x 15,05 m;
- Регулација ријеке у дужини од 100 m.

3. Хидроелектране „Бистрица“ д.о.о. Фоча дужно је да:

3.1. Испуни основне обавезе заштите животне средине, у складу са чланом 83. Закона о заштити животне средине током рада и престанка рада постројења.

3.2. Примјени мјере ублажавања негативних утицаја на животну средину и мониторинг емисија у све медије животне средине, током рада и престанка рада постројења, у складу са прописима који уређују ову област и достављеном документацијом, а посебно:

3.2.1. Мјере за заштиту ваздуха

У току изградње:

- Примјени све мјере неопходне да дисперзија лебдећих честица у ваздуху буде што мања, током извођења грађевинских радова (ископ, утовар и истовар материјала), ублажавати појаву запрашености мјерама заштите којима се емисије лебдећих честица доводе у граничне вриједности (оптимална влажност материјала, квашење и орошавање материјала).
- Редовно одржавати и орошавати приступне и друге градилишне путеве, као и манипулативне платое.
- Локалне саобраћајнице планирати на начин, да се не поремети локални и транзитни саобраћај у односу на ситуацију прије почетка изградње.
- Приликом манипулације растреситим материјалом (скидање површинске вегетације, ископи, поравнавање терена), минимизирати прашење прскањем водом.
- Теретна возила и друга возила, која ће довозити/одвозити грађевински материјал, прије изласка на саобраћајнице очистити од остатака земље која се може наћи на точковима возила, у складу са Законом о безбједности саобраћаја на путевима Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 63/11).
- Брзину и рад транспортних средстава прилагодити условима пута.
- Редовним (планским, периодичним) и ванредним техничким прегледима машина и возила која ће се користити приликом изградње објеката, осигурати максималну исправност и функционалност система сагоријевања погонског горива.
- Користити уређаје, возила и постројења класификована у категорију с минималним утицајем на квалитет ваздуха.
- Обавезно користити нискосумпорна горива, као енергенте.
- Избјежавати непотребан рад грађевних машина (искључивати машине).
- Не одлагати вишак материјала од ископа или било какав отпад и не нарушавати изглед околине тим поступцима, при изградњи приступних саобраћајница.
- На локацији није дозвољено спаљивање било каквог материјала.
- У циљу оцјене утицаја рада хидроелектране „Бистрица Б-2а“ на стање квалитета ваздуха, вршити мониторинг концентрације загађујућих материја у ваздуху током изградње, као и током рада објекта.

У току експлоатације:

- Након изградње хидроелектране извршити поновно мјерење квалитета ваздуха, а уколико се утврди прекорачење вриједности прописаних Уредбом о вриједностима квалитета ваздуха („Службени гласник Републике Српске“, број 124/12) и Уредбом о условима

мониторинга квалитета ваздуха („Службени гласник Републике Српске“, број 124/12), примјенити додатне мјере заштите ваздуха.

- Због формирања акумулације воде и утврђивања утицаја исте на микроклиматске промјене подручја које захвата хидроелектрана, успоставити метеоролошку станицу на подручју које захвата акумулација.

3.2.2. Мјере за заштиту вода

У току изградње:

- Одводњу и пречишћавање отпадних вода вршити у складу са Главним пројектом.
- Изградити контролисан затворени систем одводње са градилишта, са сепараторима масти и уља, којима се постиже квалитет воде у складу са Правилником о условима за испуштање отпадних вода у површинске воде („Службени гласник Републике Српске“, број 44/01).
- Употребљене воде са градилишта прихватати сигурним системима канализације, скупљати у одговарајућим резервоарима и пречишћавати на одговарајући начин прије испуштања у реципијент.
- Објекти за пречишћавање отпадних вода морају бити непропусни и истим мора бити осигуран прилаз специјалним возилима ради чишћења.
- Сав материјал од ископа, који неће бити одмах употребљен у изградњи, депоновати на за то предвиђеним локацијама у складу са Пројектом организације градилишта (депоније вишка материјала) заштићеним од појаве ерозије, као и ван прогнозираних зона високог ризика од загађења вода.
- Депоновање не вршити у кориту и уз обале водотока, или зонама санитарне заштите, као и зонама високог ризика од загађења вода, а у случају да се ови локалитети нађу на водном добру или јавном водном добру, прибавити водну сагласност.
- Користити чисти материјал за насип у близини водотока, без примјеса земље или других нечистоћа.
- Све активности предвиђене пројектном документацијом у зони ријеке реализовати уз што мању деградацију читавог простора, са циљем очувања постојећег биљног и животињског свијета и њихових станишта.
- Изградити бујичарске преграде за задржавање вученог наноса, ради смањења пада природног корита и самим тим смањење транспортне способности корита за пронос вученог наноса, као и ради стабилизације корита и обала на сектору узводно од преграде, на дужини која зависи од висине преграде и пада дна корита водотока.
- Радове на изградњи проводити тако да се не поремети хидраулички режим течења подземних вода, прихрањивања издани и слично.
- Осигурати просторе са непропусном подлогом за смјештај и сервисирање механизације, изван зона дефинисаних као зоне високог ризика од загађења вода.
- Забрањен је поправак механизације и замјена уља у зонама високог ризика од загађења вода и у близини ријечног корита.
- На локалитетима градилишта, за потребе радника поставити еколошке тоалете и исте одржавати у сарадњи са овлашћеним оператером.
- Прибавити Водне смјернице за изградњу ХЕ „Бистрица Б-2а“ на основу члана 125. став 1. и члана 137. Закона о водама („Службени гласник Републике Српске“, бр. 50/06, 92/09, и 121/12 и 74/17) и придржавати се истих.

У току експлоатације:

- Изградити сепаратор масти и уља за сакупљање и пречишћавање оборинских вода са манипулативних површина бране и постројења машинске зграде.

- Обезбједити еколошки минимум 0,54 m³/s.
- Санитарне отпадне воде одводити путем септичке јаме у биодиск на пречишћавање, а биодиск редовно одржавати у функционалном стању.
- Одржавати сливнике за прикупљање воде са манипулативних површина и одржавати сепараторе масти и уља.
- Атмосферске отпадне воде и зауљене отпадне воде са манипулативних и радних површина, одводити у сепаратор масти и уља на пречишћавање, а затим у крајњи реципијент.
- Испод трансформаторског постројења машинске зграде, као и испод турбине, изградити непрпусне танкване-уљне базене запремине довољне да могу примити евентуално исцурјело турбинско или изолационо уље из система машинске зграде.
- Плуताјући нанос (пластична амбалажа, кесе, дрво) у акумулацији, редовно сакупљати и складиштити на привремену локацију, до преузимања од стране надлежне комуналне службе.
- Извршити издвајање корисних компоненти из плутајућег наноса (нпр. дрво).
- Планирати мјере трајног побољшавања еколошког стања ријечне долине на цијелом потезу коришћења.
- Преливне објекте на преградама диспозиционо поставити, тако да несметано по властиту безбједност могу да евакуишу велику воду вјероватноће 0,1%.
- Поставити и одржавати уочљиве знакове о забрани свих активности на води и на ријечним обалама, узводно 500 m од бране и редовно контролисати испуњење ових услова.
- Израдити Оперативни план одржавања и одржавати системе и објекте за пречишћавање вода у складу са Планом.
- Само пречишћене воде испуштати у крајњи реципијент у складу са Правилником о условима испуштања отпадних вода у површинске воде и Правилником о третману и одводњи отпадних вода за подручја градова и насеља гдје нема јавне канализације („Службени гласник Републике Српске“, број 68/01).
- Приликом чишћења наноса унутар акумулације обезбиједити коначно збрињавање ове врсте отпада од стране овлашћене институције.
- Успоставити перманентни хидролошки мониторинг на уређеним профилима низводно од преграда као и на Оплазићима када се објекти изградње, вршити хидрометријска мјерења протока те успоставити функционалну зависност водостај/протицај како би се наставило са хидролошким осматрањима.

3.2.3. Мјере за заштиту земљишта

У току изградње:

- Прије почетка изградње испланирати приступне путеве за механизацију као и одлагалишта (депоније) на локалитетима гдје ће бити најмања штета за биљни покров.
- Сви радови се морају одвијати у оквиру димензија градилишта дефинисаног пројектном документацијом, како би се спријечила деградација околног земљишта.
- Извођачима радова строго нагласити одговорност чувања цијеле околне вегетације и земљишта, унутар и изван грађевинске зоне.
- Максимално сачувати постојећу вегетацију и сјечу шума свести на минимум, да би се избјегле појаве ерозије и клизања земљишта.
- У случају појаве ерозионих процеса, предузети хитне мјере стабилизације тла.
- Материјал из ископа депоновати на депонијама које су предвиђене за те намјене.
- Материјал из ископа који неће бити употребљен у току грађевинских радова депоновати на локације које су предвиђене за те намјене, а које су заштићене од појаве ерозије.

- Избјегавати деградацију тла у смислу узимања грађевинског материјала из падина подложних клизању.
- Изводити антиерозионе и биоинжењерске радове на позајмиштима грађевинског материјала, привременим и сталним депонијама, ради спречавања појаве клизишта и нестабилности косина.
- Смјештај свих возила и механизације која користе течна гориво, мора бити на уређеном водонепропусном платоу, уз строгу контролу евентуалног загађења (процуривање).
- Течна горива чувати у простору за ову намјену који мора имати чврсту, водонепропусну подлогу, мора бити наткривен и ограђен и са ознаком забране приступа незапосленим и неовлаштеним лицима.
- Уколико дође до излијевања горива, одмах приступити санацији загађене површине.
- Обезбједити средство за сухо чишћење земљишта у случају просипања хемикалија на земљиште.
- Извршити ревитализацију околног земљишта са биолошком и механичком консолидацијом, након завршетка радова.
- Проводити редовно и контролисано збрињавање комуналног и опасног отпада на прописан начин, забранити било какво привремено или трајно одлагање отпадног материјала на околно земљиште, осим на за то Пројектом организације градилишта и Планом управљања отпадом, предвиђеним мјестима.
- Након завршетка радова санирати приступне путеве, привремена паркиралишта механизације и опреме, те уклонити вишак грађевинског и отпадног материјала са ширег простора, око мјеста грађења.
- При реализацији предметног пројекта придржавати се одредаба чл. 27, 30 и 31. Закона о пољопривредном земљишту („Службени гласник Републике Српске“, бр. 93/06, 86/07, 14/10, 5/12 и 58/19), као и чл. 42, 43 и 44. Закона о шумама („Службени гласник Републике Српске“, бр. 75/08, 60/13 и 70/20).

У току експлоатације:

- Поставити контејнере затвореног типа за прикупљање комуналног отпада на одговарајућим мјестима.
- Асфалтирати манипулативни плато у кругу хидроелектране, како би се спријечило процуривање нафте и њених деривата у земљиште и евентуално цурење из моторних возила која се крећу у кругу хидроелектране.
- Сва механизација која ће се користити мора бити паркирана на асфалтираном платоу предвиђеном за те намјене.
- Одредити начин складиштења и чувања горива, мазива и уља, као и депоновање коришћеног уља и мазива.
- Бурад која ће се користити за чување горива морају бити од поцинчаног челичног лима, заварене конструкције са по два челична обруча, ради заштите при премјештању, утовару и истовару.
- У случају да се горива, уља и мазива чувају у подрумским просторијама, подови морају бити такви да се искључује могућност стварања искри при помјерању буради, а под подрумске просторије такође мора бити непропустан и од ватроотпорног материјала, због евентуалног цурења.
- Обавезно је редовно прегледање обала и акумулације, како би се уочило могуће загађење или појава ерозије, и како би се правовремено приступило санацији.
- Редовно одржавати и чистити сабирне уљне јаме испод турбина.

- На мјестима која су највише захваћена ерозионим процесима и деградиране површине слива, предвидјети одговарајуће мјере заштите од ерозије (шумско- мелиоративне радове) као и пошумљавање, као једне од битних мјера заштите земљишта од ерозионих процеса.
- У случају инцидената, извршити хитну интервенцију у складу са оперативним плановима интервентних мјера у различитим инцидентним ситуацијама.

3.2.4. Мјере за заштиту од буке и вибрација

У току изградње:

- Користити атестирану опрему и уређаје, конструисане или изоловане да у животну средину не емитују буку преко дозвољеног нивоа.
- Поштовати уобичајено радно вријеме током дана, посебно у близини насељених мјеста.
- Вршити мјерења нивоа буке у периоду рада и на основу добијених вриједности примјењивати мјере заштите од буке у животној средини и насељеним мјестима, као и мјерења буке на радним мјестима у контексту безбједног и здравог рада на радном мјесту запослених на изградњи предметног пројекта.
- У случају да резултати мјерења нивоа буке прелазе дозвољене вриједности, забранити кориштење механизације која производи прекомјерну буку.
- Искључивати моторе заустављене механизације и машина.
- У фази пројектовања израдити пројекат заштите од буке, уважавајући максимално допуштене нивое буке на одговарајућим мјерним мјестима.

У току експлоатације:

- У циљу спречавања емисије прекомјерне буке из објекта хидроелектране, редовно пратити исправност и одржавање техничких стандарда инсталисане опреме и уређаја.
- Машинску зграду, као највећи извор буке, звучно изоловати, тако да се спријечи ширење буке.
- Уређаји који емитују буку морају бити атестирани, односно конструисани или изоловани да у спољну средину не емитују буку преко дозвољеног нивоа.
- Нису потребне мјере заштите становништва од буке у периоду коришћења, а у току ремонта радници ће користити заштитна средства од буке.
- Придржавати се мјера заштите од буке уређаја смањеном емисијом буке у животну средину и подизањем зеленог појаса, уз правилан одабир и диспозицију дрвореда и другог зеленила у циљу формирања заштитних баријера.

3.2.5. Мјере за заштиту вегетације, флоре, фауне и екосистема

У току изградње:

- Приликом извођења планираних радова предузети мјере да се што мање наруши стабилност екосистема.
- Извођење радова обављати у границама обухвата радова дефинисаним урбанистичким документима (извођење радова ван пројектованих није дозвољено, а ако се то деси извршити нову процјену и утврдити нове услове заштите природе) и под надзором одговарајућих стручњака.
- Квалитетнију земљу из ископа користити за рекултивацију околног земљишта и насипа, а до употребе ову земљу депоновати на одређене локације и заштити од ерозије, а вишак земљишта, камена и дрвета, не смије се депоновати дуж ријеке.
- Забрањује се депоновање било које врсте отпада на предметној локацији.
- Постојећу вегетацију треба максимално чувати, а на обешумљеним површинама планирати шумско - мелиоративне радове.

- Извршити стручну процјену за количину дрвне масе која ће се искрчити сјечом шуме за потребе изградње хидроелектране и успостављање акумулације.
- Вршити сјечу шуме на падинама које окружују језеро у складу са правилима струке, тако да се спријечи ерозија и засипање језера и отварање клизишта.
- Током изградње пројектоване инфраструктуре и објеката хидроелектране могуће је да дође до одрона и ерозије, што може довести до јаче деградације већег дијела екосистема, те се ова врста радова мора изводити на начин да се спријечи угожавање водотока и обале ријеке.
- У току изградње, а касније као дио уређивања простора, заштитити и учврстити најкритичније дијелове биотопа, а након тога извршити пошумљавање деградираних површина одређеним врстама биљака, што представља ревитализацију нарушеног екосистема.
- За организацију унапређења, заштите и искоришћавања рибљег фонда изградити салмонидно мријестилиште.
- По завршетку изградње акумулације долази до спуштања затварача на преливним пољима ради пуњења акумулације, а динамика спуштања затварача се мора прилагодити захтјеву да се обезбиједи неопходна проточност на низводном току ријеке.
- Придржавати се свих мјера заштите воде и ваздуха јер оне уједно представљају мјере заштите за флору и фауну.
- Предузети мјере предострожности да се спријече инцидентне ситуације усљед хаварије радних машина у току изградње хидроелектране.
- Приликом извођења радова и кориштења објекта, максимално уложити напоре како би се сачувале све биљне и животињске врсте које су у категорији заштићених (ендемске, ријетке и угрожене).
- Крчење вегетације, кретање грађевинских машина, механизације и транспортних средстава је дозвољено искључиво у простору одобреном Главним пројектом.
- Извршити хортикултурно уређење овог простора коришћењем аутохтоног садног материјала, а у функцији заштите од буке и прашине, као и функцији очувања природног изгледа пејзажа.
- Површине оштећене грађевинским радовима, након завршених радова довести у првобитно стање и уредити у складу са Пројектом вањског уређења на том простору.
- Спроводити мјере за заштиту од пожара.
- Спроводити мјере за спречавање других инцидентних ситуација (изливање масти, уља, и других опасних материја у околна станишта).

У току експлоатације:

- Након извршених радова обавезно извршити мјере рекултивације и санације терена (околног земљишта, насипа), а за санацију терена користити квалитетну земљу из ископа.
- Формирати и побољшати фитосанациони појас приобаља, као намјенски појас који ће имати заштитну и еколошку функцију, а исти формирати од врста које су отпорне на промјену водног режима.
- Врсте дрвећа које су посјечене на обалама, замјенити врстама које су ту расле прије потапања и које добро подносе промјену водног режима, а хортикултурно уређење локације извести као слободно непарковско, уз употребу искључиво аутохтоне флоре.
- Пратити популације зообентоса, фитобентоса, зоопланктона и фитопланктона како у току изградње, тако и у току рада акумулације како би се дошло до нових спознаја о понашању природних популација у новонасталим условима и предузети све мјере струке да се ове врсте не угрозе радом хидроелектране.

3.2.6. Мјере заштите за строго заштићене дивље врсте биљака, животиња и гљива, као и мјере заштите њихових станишта у складу са Уредбом о строго заштићеним дивљим врстама

- Забрањено је уништавање јединки биљака и гљива и њихових развојних облика брањем, сакупљањем, сјечењем или ископавањем и чупањем из коријена у свим фазама биолошког циклуса и угрожавање или уништавање њихових станишта.
- Забрањено је држање и трговина самониклим строго заштићеним биљкама и гљивама и њиховим развојним облицима.
- Забрањено је хватање, држање или убијање строго заштићене врсте животиња у свим фазама биолошког циклуса, оштећење или уништавање њихових развојних облика, јаја, гнијезда и легла, као и подручја њиховог размножавања, одмарања и угрожавање или уништавање њихових станишта.
- Забрањено је намјерно узнемиравање животиња и птица нарочито у вријеме размножавања, подизања младих, миграције и хибернације.
- Забрањено је ресјецање миграторних путева.
- Забрањено је прикривање, држање, узгајање, трговина, извоз, превоз, отуђивање или на било који начин прибављање и јавно излагање животиња, укључујући све њихове деривате и развојне облике.
- Придржавати се свих услова прописаних Уредбом о строго заштићеним дивљим врстама („Службени гласник Републике Српске“, број 65/20), мишљења Републичког завода за заштиту културно-историјског и природног наслеђа и мишљења министарства надлежног за послове пољопривреде, шумарства и водопривреде.

3.2.7. Мјере заштите пејзажа

У току изградње:

- Забрањено је уништавање околних површина.
- Забрањено је стварање депонија и одлагалишта грађевинског и другог отпада.
- Забрањено је крчење шума и вегетације изван површина предвиђених техничком документацијом.
- Спроводити мјере за заштиту од пожара.
- У току израде Главног пројекта израдити Пројекат пејзажног уређења.

У току експлоатације:

- Одржавати хортикултурно уређене површине и вршити одржавање зеленила на простору бране.
- Извршити рекултивацију површине на којој је било смјештено радничко насеље.
- Рекултивисати површине на којима је било смјештено привремено одлагалиште грађевинског отпада и земље.
- Уклонити ријечни нанос (смеће, дрвна маса и друго) са приобаља акумулације.

3.2.8. Мјере за заштиту природног и културно-историјског наслеђа

- Ако се у току извођења грађевинских и других радова наиђе на археолошка налазишта или налазе, извођач радова је дужан да у складу са чланом 53. Закона о културним добрима („Службени гласник Републике Српске“, број 38/22) одмах без одлагања прекине радове и обавијести Републички завод за заштиту културно-историјског и природног наслеђа, те да предузме мјере да се налазиште или налаз не уништи и не оштети и да се сачува на мјесту и у положају у коме је откривен.

- Уколико се у току радова наиђе на природно добро за које се претпоставља да има статус споменика природе, обавијестити Републички завод за заштиту културно – историјског и природног наслеђа и предузети све мјере како се природно добро не би оштетило.

3.2.9. Мјере за заштиту ихтиофауне

- Прије почетка било каквих радова на риболовној води, обавезно обавијестити корисника водног добра.
- На објекту бране испланирати и изградити објекте за прелаз рибе из доње воде у горњу воду.
- Уградити водомјер за мјерење количине воде која се испушта као биолошки минимум у склопу водозахвата.
- Закључити Уговор о порибљавању водотока и истог се придржавати до краја концесије.
- Носилац пројекта је дужан извршавати одредбе члана 73. Закона о рибарству („Службени гласник Републике Српске, број 72/12) по коме ће извршавати накнаду за порибљавање и чување рибљег фонда и друге обавезе.
- Предузети мјере за очување рибљег фонда, посебно младице и липљена, при чему се нарочита пажња мора посветити природним мријестилиштима у периодима мријешћења.
- Заштиту и очување рибљег фонда вршити рибљим преводницама, преносницама или редовним порибљавањем аутохтоним врстама.
- Водозахват изградити тако да не буде угрожен еколошки прихватљив минимални проток воде који ће омогућити нормално функционисање водених организама уз нормалну репродукцију и одржавање биолошке разноврсности водотока низводно од бране, а самим тим и постојећег екосистема.
- Током грађења обезбиједити несметану проточност корита, како не би биле угрожене рибе на низводним дионицама.
- Приликом преграђивања корита ријеке предузети мјере заштите риба. У сарадњи са риболовачким друштвом, рибе пребацити у проточни дио ријеке и све активности на градилишту око заштите ихтиофауне, морају се одвијати кроз сарадњу са риболовачким друштвом.
- Стално пратити одржавање и развој популација ријетких угрожених врста и предузимати мјере њихове заштите.
- Вјештачко порибљавање вршити одраслом млађи, у обиму који је потребан.
- Трајна је забрана вршења спортског риболова младице и липљана до формирања богатијег рибљег насеља, до одлуке надлежне институције за риболов.
- Послије формирања акумулације, строго је забрањено уношење алохтоних врста риба у циљу заштите аутохтоних рибљих популација.
- За највећи дио акумулације одабрати одговарајуће дубинске врсте риба из породице салмонида и вршити стално порибљавње и то одраслом млађи (језерска пастрмка, језерска златовчица), а све према условима надлежне риболовне службе.
- Праћење, чување и заштиту квалитета воде вршити у складу са водним актима.
- Изградити и одржавати у функционалном стању производни мријестилишно - рибогојни објекат за узгој млађи за порибљавање.
- Вршити интензивно порибљавање, регулисано изразом и примјеном научно-стручних Програма порибљавања који ће допринијети успостављању квалитетно-квантитативног стања ихтиофауне, прије формирања акумулације.
- Порибљавање вршити са млађи која има сертификат да је млађ здрава и да нема вирусних, бактеријских и паразитских болести.

- Прибљављање вршити у прољетно-љетном и јесењем периоду у складу са временом природног мријеста.
- Успоставити и трајно осигурати испуштање еколошког минимума, намјенским испуштањем воде из акумулације у периоду ниског водостаја.
- Свакодневно контролисати подручје у обухвату хидроелектране и пратити ситуације које могу довести до угинућа и масовног помора рибљег фонда.
- У случају угинућа риба одмах обавијестити надлежне институције из области рибарства.
- Вршити повремену контролу ефикасности прибљављања и на основу добијених података уводити одговарајуће мјере.
- Пратити популације зообентоса, фитобентоса, зоопланктона и фитопланктона како у току изградње, тако и у току рада акумулације како би се дошло до нових спознаја о понашању природних популација у новонасталим условима и предузети све мјере струке да се ове врсте не угрозе радом хидроелектране.
- Спријечити напрасно и брзо прањење акумулације приликом извођења редовних ремонта бранских постројења, како не би дошло до физичких поремећаја водене средине.
- Поставити и одржавати у функционалном стању уређаје који спречавају улазак риба у излазне грађевине, односно турбинска постројења хидроелектране.
- Изградити Рибљи лифт који ће омогућити миграције (проходност) рибе при хидроцентралама. Рибљи лифт уз већ утврђену обавезу прибљављања у потпуности мора испунити услове за заштиту и очување рибљег фонда ријеке Бистрице.

3.2.10. Мјере за спречавање и смањење настајања чврстог отпада

У току изградње:

- У току извођења радова на изградњи предметних објеката, отпад правилно збрињавати и на предметној локацији поставити затворене водонепропусне контејнере за одлагање чврстог отпада, те вршити одвојено одлагање отпада (комунални отпад одлагати одвојено од грађевинског отпада, отпада од ископавања, отпада од крчења вегетације и слично).
- Сав отпад који ће настајати у току извођења радова одвојити према врстама и одлагати у водонепропусне контејнере, а даље га збрињавати у договору са надлежним комуналним предузећем, у складу са закљученим уговором о збрињавању отпада, а о начину одлагања и збрињавању наведеног отпада, уредно водити евиденцију.
- Комунални чврсти отпад, папир и картон, папирна и картонска амбалажа, пластика и пластична амбалажа, потрошене гуме које ће настајати у процесу рада, прикупљати, одвојити према врстама, а затим одлагати у затворене водонепропусне контејнере и одвозити у договору са надлежном комуналном службом.
- Све врсте пластичне и картонске амбалаже, зауљене крпе или заштитна радна одјећа која се евентуално може појавити у току функционисања предметног објекта и која може бити контаминирана уљима и мастима, одлагати одвојено од осталог отпада у затворене водонепропусне контејнере, те одвозити у договору са надлежном службом.
- Уговоре за збрињавање свих врста отпада закључити са овлашћеним институцијама у складу са Правилником о категоријама, испитивању и класификацији отпада („Службени гласник Републике Српске“, број: 19/15 и 79/18)
- Отпадна уља и мазива прикупљати у посебним бачвама, складиштити у индустријском кругу хидроелектране на наткривеној подлози, а затим испоручивати овлаштеној институцији.
- Приликом израде Елабората о уређењу градилишта, утврдити начин збрињавања отпадних вода, грађевинског и другог отпада, те предвидјети тачне количине материјала који ће се морати одстранити приликом извођења радова и израдити план њиховог одлагања у

складу са Законом о уређењу простора и грађењу („Службени гласник Републике Српске“, бр. 40/13, 106/15, 3/96 и 84/19).

- Механизација и машине које ће се користити при раду, морају бити технички исправне и мора се редовно вршити њихов преглед, да не би дошло до испуштања, цурења горива, техничких уља и масти из механизације и машина.
- У случају неконтролисаног испуштања горива, техничких уља и масти из механизације и машина (опасни отпад) које се користе при раду, обезбиједити средства за брзо упијање нафтних деривата, а загађено земљиште механички одстранити и одложити у водонепропусан контејнер (предвиђен за одлагање опасног отпада), до његовог коначног збрињавања.
- Урадити Акциони план заштите у случају просипања опасних материја, а у циљу спречавања загађења површинских и подземних вода, као и земљишта.

У току експлоатације:

- Придржавати се Плана управљања отпадом, припремљеног у складу са чланом 22. Закона о управљању отпадом („Службени гласник Републике Српске“, бр. 111/13, 106/15, 16/18, 70/20, 63/21 и 65/21).
- Отпад који настаје на локацији, прикупљати и раздвајати на мјесту настанка у складу са Правилником о категоријама, испитивању и класификацији отпада („Службени гласник Републике Српске“, бр. 19/15 и 79/18), исти складиштити у намјенске контејнере и посуде, те збрињавати на основу уговора са овлашћеним лицима.
- Обезбиједити довољан број контејнера, адекватно их означити и поставити на видљивом мјесту.
- Сав чврсти комунални отпад привремено складиштити у металне контејнере до коначног збрињавања од стране овлашћеног предузећа.
- Искориштене нафтне деривате (уља и мазива) сакупљати и складиштити у металну бурад, заштићену од атмосферског утицаја и приступа неовлашћених лица, до збрињавања са овлашћеном институцијом.

3.2.11. Мјере за заштиту здравља становништва

У току изградње:

- У циљу минимизације утицаја на здравље радника, околног становништва и ресурса животне средине, организовати рад у строго хигијенско – санитарном режиму.
- Током изградње осигурати службу примарне здравствене заштите за раднике на градилишту.
- Инвеститор је обавезан, уколико се изградњом објекта појави било који негативан утицај на здравље људи и животну средину, изврши обавјештавање у складу са одредбама Закона о заштити животне средине и надлежностима Министарства здравља и социјалне заштите Републике Српске.
- Обезбиједити хигијенско–техничке мјере заштите радника, радну одјећу, превентивне здравствене прегледе и друге мјере личне и колективне заштите радника градилишта.
- Вода резервоара која се користи за пиће током градње треба да испуњава захтјеве Правилника о здравственој исправности воде намјењене људској потрошњи („Службени гласник Републике Српске“, број 88/17).

У току експлоатације:

- Извршити благовремено обавјештавање уколико се појави било који негативан утицај на здравље људи и животну средину у току изградње и експлоатације предметне хидроелектране.
- Забранили Приступ кругу предузећа незапосленим особама.
- Знакове забране истакнути на видљивим мјестима.
- Вршити оспособљавање радника за здрав и безбједан рад.
- Обавезно вршити периодичне прегледе услова радне средине, примјене мјера за заштиту радне и животне средине, те у обавезним законским роковима прегледе средстава рада.
- Прегледати раднике од стране надлежне здравствене установе прије почетка рада и вршити периодичне прегледе.
- Организовати дневни режим рада.
- У оквиру предузећа именовати лице задужено за заштиту животне средине које ће обављати сљедеће задатке:
 - Пратити и контролисати све радње у домену заштите животне средине,
 - Организовати извршење мониторинг програма,
 - Архивирати и анализирати податке добивене мјерењима те предузимати потребне радње у случају прекорачења емисија,
 - Слати извјештаје о мониторингу надлежним органима и обавјештавати јавност о стању животне средине,
 - Вршити едукацију запослених са мјерама потребним за заштиту животне и радне средине.
- Ограничити вријеме боравка лицима која раде у зони електричних и магнетских поља, коришћењем аутоматске и даљинске контроле операција које се одвијају у таквом пољу и постављањем радних мјеста на довољну удаљеност од тих поља.
- Обезбједити средства личне и опште заштите, лицима која су изложена утицају електричног поља. Лична заштитна средства чине екранирајућа одјећа, екранирајући шлем и специјална обућа.

3.2.12. Мјере које се предузимају у случају инцидентних ситуација

У току изградње

- Израдити и предузимати мјере из Плана интервенције у случају истицања горива и мазива, који подразумева извршавање хитног чишћења у случају непредвиђеног истицања или цурења горива, уља и хемикалија.
- План интервенције у случају истицања горива и мазива мора да утврди:
 - Тимове за реаговање у случају истицања са јасно дефинисаним дужностима и одговорностима.
 - Обуку чланова тима за реаговање у случају истицања, о превенцији истицања и мјерама чишћења и руковање са опасним супстанцама.
 - Успостављање процеса извјештавања о инциденту који укључује обезбјеђивање информација надлежним органима, односно обавјештавање јавности у случају опаности.
 - Чување и одржавање опреме (материјала за апсорбовање, јастучића за упијање, пумпи, канти и резервоара за сакупљање) за реаговање у случају хитних интервенција.
 - Могућност хитне процјене подручја инцидента и план операција за брзо дјеловање са документовањем карактеристика и количина уља, горива и хемикалија које се користе и складиште, фреквентност испорука, методе руковања, близину токова површинских вода.
 - Протокол за информисање јавности у случају инцидента и које се процедуре морају предузети да би се избјегли ризици по здравље и сигурност.

- Имплементација процедуре да би се осигурало да извођачи радова са којима је склопљен подуговор прихвате План за непредвиђено истицање и дјеловање у хитним случајевима, те да транспорт опасних материја мора бити регистрован.
- Снабдијевање горивима и мазивима обављати искључиво из цистерни под стручним надзором и на заштићеној водонепропусној подлози. На градилишту је потребно располагати са неутрализирајућим средствима за евентуално проливена горива и мазива.
- У случају изненадних ситуација нарушавања нестабилности преграде, појачаног процјеђивања, појаве пукотина, испустити воду до сигурносног нивоа утврђеног моделирањем и обавјестити надлежне институције о могућој катастрофи, те предузети мјере заштите становништва на угроженом подручју.
- За санирање и локализацију загађења које би наступило у случају пробоја трафоа и истицања трансформаторског уља предвидјети одговарајуће диспозиционе елементе на тим објектима. Они се састоје од сабирних канала испод трафоа и базена за сакупљање уља, како исто не би могло да доспије у ријеку.
- Свим активностима на обарању коте у језеру и промјенама режима течења у односу на уобичајене дневне режиме, мора да претходи благовремено обавјештавање јавности, како би се људи на вријеме могли да уклоне из низводних зона које ће бити подвргнуте режиму неустаљеног течења током процедуре отварања преливних поља (темељних испуста).
- У случају земљотреса који може изазвати оштећења објеката у окружењу, обавити одмах након тога визуелни преглед преградних објеката и механичке опреме на њима. Истовремено извршити и ванредна читавања свих оскултационих инструмената у циљу провјере понашања објеката, а по потреби и ванредно геодетско снимање, уколико постоји индикација да је дошло до непланираних помјерања конструкције преграде.
- Током коришћења хидроелектране од посебног је значаја пазити на сигурност и стабилност преграде јер она представља кључан објекат саме акумулације у саставу одбране од поплаве и сигурности људи.
- Редовно се морају контролисати процеси слијегања преграде како би се спријечило њихово прелијевање а потом и могуће рушење. Слијегање преграде зависи од геомеханичких карактеристика терена гдје се изводи насута преграда, као и од материјала од којег се брана гради. Прорачуне слијегања треба провести у фази израде Главног пројекта, а у складу са резултатима предвидјети надвишење бране.
- Редовно прегледати обале и приступити санацији на мјестима гдје се уочи појава клизишта.

3.2.13. Мјере у случају престанка рада

- У случају обуставе рада са локације уклонити сву опрему која се користила у технолошком процесу.
- Након престанка рада на предметној локацији предузети све неопходне мјере како би се избјегао било какав ризик од загађења и како би се локација на којој се постројење налазило вратила у задовољавајуће стање, чиме би се испунили сви стандарди квалитета животне средине.
- Уклонити сав отпад који је настао у технолошком процесу, нарочито опасан отпад на начин како је то предвиђено Законом о управљању отпадом и подзаконским актима који уређују област управљања отпадом.

3.3. Одговорно лице је дужно да предузме и остале активности и мјере за смањење негативног утицаја на животну средину из предметног комплекса а које су наведене у Доказима уз захтјев за издавање еколошке дозволе.

4. Приликом рада постројења не смију се прекорачити граничне вриједности за загађујуће материје и то:

4.1. Вриједности квалитета ваздуха морају бити усклађене са граничним вриједностима нивоа загађујућих материја у ваздуху утврђене Уредбом о вриједностима квалитета ваздуха.

Граничне вриједности, толерантне вриједности и граница толеранције за заштиту здравља људи и заштиту животне средине за сумпор-диоксид, азот-диоксид, суспендоване честице (PM₁₀, PM_{2.5}), олово, бензен и угљен-моноксид:

Период узимања средње вриједности мјерења	Гранична вриједност	Граница толеранције	Толерантна вриједност
Сумпор-диоксид			
Један сат	350 µg/m ³	150 µg/m ³	500 µg/m ³
Један дан	125 µg/m ³	-	125 µg/m ³
Календарска година	50 µg/m ³	-	50 µg/m ³
Азот-диоксид			
Један сат	150 µg/m ³	75 µg/m ³	225 µg/m ³
Један дан	85 µg/m ³	40 µg/m ³	125 µg/m ³
Календарска година	40 µg/m ³	20 µg/m ³	60 µg/m ³
Суспендоване честице PM₁₀			
Један дан	50 µg/m ³	25 µg/m ³	75 µg/m ³
Календарска година	40 µg/m ³	8 µg/m ³	48 µg/m ³
Суспендоване честице PM_{2.5} СТАДИЈУМ 1			
Календарска година	25 µg/m ³	5 µg/m ³	30 µg/m ³
Суспендоване честице PM_{2.5} СТАДИЈУМ 2			
Календарска година	20 µg/m ³	-	20 µg/m ³
Олово			
Један дан	1 µg/m ³	-	1 µg/m ³
Календарска година	0,5 µg/m ³	0,5 µg/m ³	1 µg/m ³
Бензен			
Календарска година	5 µg/m ³	3 µg/m ³	8 µg/m ³
Угљен-моноксид			
Максимална дневна осмочасовна средња вриједност	10 mg/m ³	6 mg/m ³	16 mg/m ³
Један дан	5 mg/m ³	5 mg/m ³	10 mg/m ³
Календарска година	3 mg/m ³	-	3 mg/m ³

Циљна вриједност за суспендоване честице PM_{2.5}

Период узимања средње вриједности мјерења	Циљна вриједност
Календарска година	25 µg/m ³

Циљна вриједност за приземни озон

Циљ	Период рачунања просјечне вриједности	Циљна вриједност
Заштита здравља људи	Максимална дневна осмочасовна средња вриједност	120 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
Заштита вегетације	Од маја до јула	18 000 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

Циљна вриједност за арсен, кадмијум, никл и бензо(а)пирен

Загађујућа материја	Циљна вриједност
Арсен	6 ng/m^3
Кадмијум	5 ng/m^3
Никл	20 ng/m^3
Бензо(а)пирен	1 ng/m^3

4.2. Дозвољени нивои вањске буке према Правилнику о дозвољеним границама интензитета звука и шума („Службени лист СРБиХ“, број 46/89):

Подручје (зона)	Намјена подручја	Највиши дозвољени ниво вањске буке (dBA)			
		Еквивалентни нивои		Вршни нивои	
		дан	ноћ	L ₁₀	L ₁
I	Болничко, љечилишно	45	40	55	60
II	Туристичко, рекреацијска, опоравилишно	50	40	60	65
III	Чисто стамбено, васпитно-образовне и здравствене институције, јавне зелене и рекреацијске површине	55	45	65	70
IV	Трговачко, пословно, стамбено и стамбено уз саобраћајне коридоре, складишта без тешког транспорта	60	50	70	75
V	Пословно, управно, трговачко, занатско, сервисно (комунални сервис)	65	60	75	80
VI	Индустријско, складишно, сервисно и саобраћајно без станова	70	70	80	85

Дјеловање буке изван локације постројења не смије да прелази дозвољену границу за четврту зону, обзиром да се у овом случају ради о тој зони.

4.3. Граничне вриједности загађујућих, штетних и опасних материја у земљишту сходно Правилнику о граничним и ремедијационим вриједностима загађујућих, штетних и опасних материја у земљишту („Службени гласник Републике Српске“, број 82/21):

Земљиште/седимент (mg/kg апсолутно суве материје)

	Гранична вриједност	Ремедијациона вриједност		Гранична вриједност	Ремедијациона вриједност		Гранична вриједност	Ремедијациона вриједност
Метали								
Кадмијум (Cd)	0,8	12	Хром (Cr)	100	380	Бакар (Cu)	36	190
Никл (Ni)	35	210	Олово (Pb)	85	530	Цинк (Zn)	140	720
Жива (Hg)	0,3	10	Арсен (As)	29	55	Баријум (Ba)	160	625
Кобалт (Co)	9	240	Берилијум (Be)	1,1	30	Талијум (Th)	1	15
Молибден (Mo)	3	200	Селен (Se)	0,7	100	Калај (Sn)	-	900
Антимон (Sb)	3	15	Телур (Te)	-	600	Ванадијум (V)	42	250
Сребро (Ag)	-	15						
Неорганска једињења								
Цијаниди – слободни	1	20	Цијаниди – комплекс (pH ≥ 5)	5	50	Бромиди (mgBr/l)	20	-
Цијаниди – комплекс (pH < 5) ^{1*}	5	650	Тиоцијанати (укупни)	1	20	Флуориди (mgF/l)	500*	-
Ароматична органска једињења								
Бензен	0,01	1	Стирен (винилбензен)	0,3	100	Катехол (о-дихидроксибензен)	0,05	20
Етилбензен	0,03	50	Фенол	0,05	40	Резорцинол (m-дихидроксибензен)	0,05	10
Толуен	0,01	130	Крезол (укупни)	0,05	5	Хидрохинон (p-дихидроксибензен)	0,05	10
Ксилени	0,1	25	Додецилбензен	-	1.000	Ароматични растварачи	-	200
Полициклични ароматични угљоводоници (РАН)								
РАН (укупни) ^{2*}	1	40						
Хлоровани угљоводоници								
1,1,2-трихлоретан	0,4	10	Хлоронафтален	-	10	Тетрахлоранилин	-	30
Трихлоретен	0,1	60	Монохлоранилин	0,005	50	Пентахлоранилин	-	10
Тетрахлорметан	0,4	1	Полихлоровани бифенили (укупни) ^{5*}	0,02	1	4-хлорметилфенол	-	15
Тетрахлоретен	0,002	4	Екстрактабилна халогенизована органска једињења (ЕОХ)	0,3	-	Диоксин	-	0,001
Хлорбензени (укупни) ^{3*}	0,03	30	Дихлоранилин	0,005	50	Трихлоранилин	-	10
Хлорфеноли (укупни) ^{4*}	0,01	10						
Пестициди								
DDT/DDD/DDE (укупни)	0,01	4	α-НСН	0,003	-	Хлордан	0,00003	4
Дрини ^{6*}	0,005	4	β-НСН	0,009	-	Ендосулфан	0,00001	4
Алдрин	0,00006	-	γ-НСН	0,00005	-	Хептахлор	0,0007	4

Диелдрин	0,0005	-	Атразин	0,0002	6	Хептахлорепокси д	0,00000 02	4
Ендрин	0,00004	-	Карбарил	0,00003	5	Манеб	0,002	35
НСН-једињења ^{7*}	0,01	2	Карбофуран	0,00002	2	МСРА ^{8*}	0,00005	4
Органо калајна једињења (укупни)	0,001	2,5	Азинфосметил	0,000005	2			
Остале загађујуће материје								
Циклохексанон	0,1	45						
Фталати (укупни) ^{9*}	0,1	60						
Азбест	-	100						
Укупни нафтни угљоводоници (фракције C₆-C₄₀)*	50	5.000	Бутанол	-	30	Формалдехид	-	0,1
Пиридили	0,1	0,5	1,2 бутилацетат	-	200	Изопропанол	-	220
Тетрахидрофуран	0,1	2	Етилацетат	-	75	Метанол	-	30
Тетрахидротиофен	0,1	90	Диетиленглико л	-	270	Метил- терцијарни- бутил-етар (МТВЕ)	-	100
Трибромометан	-	75	Етиленгликол	-	100	Метилетилкетон (МЕК)	-	35
Акрилонитрил	0,000007	0,1						

4.4. Граничне вриједности за квалитет воде, у складу са Правилником о условима испуштања отпадних вода у површинске воде („Службени гласник Републике Српске“, број 44/01):

Редни број	Параметар	Јединица мере	Гранична вредност
1.	Температура воде	°C	30
2.	рН		6,5-9,0
3.	Алкалитет	mg CaCO ³ /l	-
4.	Електропроводљивост	μS/cm	-
5.	Остатак испарења-укупни	mg/l	-
6.	Остатак-нефилтрабилни	mg/l	35
7.	Остатак-филтрабилни	mg/l	-
8.	Суспендоване материје по <i>Imhoff-u</i>	ml taloga/l	0,5
9.	Растворени кисеоник	mg/l % засићења	-
10.	НРК	mg/l	125
11.	ВРК ₅	mg/l	25
12.	Амонијачни азот	mg/l	10
	Амонијак	mg/l	-
13.	Нитритни азот	mg/l	1
14.	Нитратни азот	mg/l	10
15.	Укупни азот	mg/l	15
16.	Укупни фосфор	mg/l	3
17.	Масти и уља	mg/l	-
18.	Гвожђе	mg/m ³	2 000
19.	Кадмијум	mg/m ³	10
20.	Манган	mg/m ³	500

21.	Никл	mg/m ³	10
22.	Олово	mg/m ³	10
23.	Укупни хром	mg/m ³	100
24.	Цинк	mg/m ³	1 000

Параметри и класе квалитета површинских вода у складу са Уредбом о класификацији вода и категоризацији водотока („Службени гласник Републике Српске“, број 42/01):

Параметар	Класа квалитета површинских вода				
	I	II	III	IV	V
pH – вриједност	6,8–8,5	6,8–8,8	6,5-9,0	6,5–9,5	<6,5;>9,5
Алкалитет, као CaCO ₃ , g/m ³	>175	175-150	150-100	100-50	<50
Укупна тврдоћа, као CaCO ₃ , g/m ³	>160	160-140	140-100	100-70	<70
Електропроводљивост, µS/cm	<400	400-600	600-800	800-1500	>1500
Укупне чврсте материје, g/m ³	<300	300-350	350-450	450-600	>600
Укупне сусп.материје, g/m ³	<2	2-5	5-10	10-15	>15
Растворени кисеоник, g/m ³	>7	7-6	6-4	4-3	<3
Засићеност кисеоником, %	80-100	80-70	70-50	50-20	<20
Презасићеност кисеоником		110-120	120-130	130-150	>150
БПК5 при 20°C, g O ₂ /m ³	<2	2-4	4-7	7-15	>15
ХПК из KMnO ₄ , g O ₂ /m ³	<6	6-10	10-15	15-30	>30
Амонијачни азот, g/m ³	<0,1	0,1-0,2	0,2-0,4	0,4-1,0	>1,0
Нитритни азот, g/m ³	<0,01	0,01-0,03	0,03-0,05	0,05-0,2	>0,2
Нитратни азот, g/m ³	<1	1-6	6-12	12-30	>30
Фосфор, g/m ³	<0,01	0,01-0,03	0,03-0,05	0,05-0,1	>0,1
РАН, mg/m ³	<0,1	0,1-0,2	0,1-0,2	0,2-0,5	>0,5
PCBs, mg/m ³	<0,01	<0,02	0,02-0,04	0,04-0,06	>0,06
Фенолни индекс, mg/m ³	<1	1-3	3-5	5-10	>10
Минерална уља, mg/m ³	<10	10-20	20-50	50-100	>100
Детерџенти, mg/m ³	<100	100-200	200-300	300-500	>500
Гвожђе, mg/m ³	<100	100-200	200-500	500-1000	>1000
Манган, mg/m ³	<50	50-100	100-200	200-400	>400
Олово, mg/m ³	<0,1	0,1-0,5	0,5-2	2-5	>5
Кاديјум, mg/m ³	-	0,05-1	1-2	2-5	>5
Арсен, mg/m ³	<10	10-20	20-40	50-70	>70
Укупни хром, mg/m ³	<5	5-15	15-30	30-50	>50
Сулфати, g/m ³	<50	50-75	75-100	100-150	>150
Хлориди, g/m ³	<20	20-40	40-100	100-200	>200
Флуориди, g/m ³	<0,5	0,5-0,7	0,7-1,0	1,0-1,7	>1,7
Укупни колиформи, N/100ml	<50	50-5000	5*103- 5*104	5*104- 5*105	>105

5. Мониторинг

5.1. Одговорно лице постројења дужно је проводити мониторинг загађујућих материја на следећи начин:

ПРЕДМЕТ МОНИТОРИНГА	Параметар који се осматра	Мјесто вршења мониторинга	Вријеме и начин вршења мониторинга	
			У току изградње	У току експлоатације
Мониторинг квалитета ваздуха	Нивои загађујућих материја у ваздуху у складу са Уредбом о вриједностима квалитета ваздуха („Службени гласник Републике Српске“, број 124/12)	У оквиру предметне локације, код машинске зграде	Четири пута годишње (прољеће, љето, јесен и зима) континуирано седмодневно мјерење	Два пута годишње континуирано седмодневно мјерење
Мониторинг буке	Еквивалентни ниво буке	У зони грађевинских радова (у току изградње) Код машинске зграде (у току експлоатације) и преградног мјеста	Четири пута годишње или по налогу надлежног инспектора	Два пута годишње или по налогу надлежног инспектора
Мониторинг квалитета површинских вода	Анализа биолошких и физичкио- хемијских елемената	На двије локације на ријеци Бистрици: прије преградног мјеста и после преградног мјеста	Четири пута годишње (сезонски) или по налогу надлежног инспектора	Четири пута годишње или по налогу надлежног инспектора
Мониторинг квалитета подземних вода	Анализа биолошких и физичкио- хемијских елемената	Код преградног мјеста	Четири пута годишње (сезонски)	
Квалитет земљишта	Физичкио- хемијска анализа, садржај тешких метала	На локацији инцидента	У случају инцидентних ситуација	У случају инцидентних ситуација

Мониторинг нивоа зрачења	У складу са Законом о заштити од нејонизујућих зрачења („Службени гласник Републике Српске“, број 36/19)	У простору обухвата хидроелектране		Једном у три године
Мониторинг отпада	Према Плану управљања отпадом	На предметној локацији	Континуирано	Континуирано
Хидрометеоролошка мјерења	Мјерење протока, температуре воде, температуре ваздуха на лицу бране, влажности, мјерења падавина, мјерење суспендованих наноса	Узводно од акумулације, уређени мјерни профил низводно од преградног мјеста и машинске зграде	Сви параметри се мјере дневно осим мјерења суспендованог наноса који се мјери једном годишње	
Ерозија	Ерозија терена	На подручју слива акумулације ХЕ Бистрица – 2а	Континуирано	Континуирано
Флора, фауна и ихтифауна	Утврђивање промјена на флори и фауни Праћење оштећења појединих врста флоре Праћење квалитативног и квантитативног стања, те праћење здравственог стања ихтиофауне Карактеристичне врсте појединих категорија фауне, посебно ловне	Подручје акумулационог језера, приобални регион, подручје на граници са шумским екосистемом, шумски екосистем. Прибранско подручје ХЕ, средишњи и узводни дио ХЕ, ријечни ток Бистрице прије		Стално праћење узимање узорака (два пута годишње) – узорке животних заједница воде узимати репрезентативним пробама. Одређивање величине популације по јединици простора екосистема. Стандардна истраживања популација

	дивљачи	и после акумулационог језера.		животиња и птица.
Оскултација бране – геодетска мјерења	Обухватају хоризонтална, радијална, тангенцијална и вертикална помјерања на тијелу бране најмање једном мјесечно у циљу оцјене стабилности бране (геодетска мјерна опрема) Брана	Брана		Мјесечни извјештај о помјерању на тијелу бране, са оцјеном стабилности бране
Оскултација бране – механичко телеметријска мјерења	Мјерења рада дилетационих спојница између блокова, релативно хоризонтално помјерање дијелова конструкције, ротација дијелова конструкције, напони у темељној спојници и напони у тијелу бране	Тијело бране, дилетационе спојнице, темељна спојница		Континуиран мониторинг
Оскултација бране – хидрогеолошка мјерења	Мјерења нивоа подземних вода на пијезометрима, протицаји на преливима, мјерења процједних вода	Подручје бране и акумулације		Једном мјесечно у циљу оцјене утицаја акумулације на подземне воде, као и за утврђивање губитака воде из

	испод тијела бране у кориту ријеке, мјерења нивоа подземне воде у боковима, те дуж акумулације са обје обале.			акумулације.
Оскултација бране хидрометеоролошка мјерења	Мјерење водостаја (протицаја), температуре воде, температуре ваздуха на лицу бране, влажности, мјерење падавина, мјерење суспендованог наноса	Узводно од акумулације, Уређени мјерни профил низводно од преградног мјеста и машинске зграде.		Сви параметри се мјере дневно, осим мјерења суспендованог наноса који се мјери једном годишње
Оскултација бране – сеизмичка мјерења	Мјерења евентуалних сеизмичких активности у ближој и широј околини	На тијелу и у околини бране у компактним стијенским масама.		Континуирано
Оскултација бране –	Визуелни прегледи објекта и падина на ободу акумулације се врше због регистравања извјесних појава на брани и околини.	Објекти ХЕ и падине на ободу акумулације, бране		Континуирано Извјештаји о осматрањима се праве једном мјесечно
Оскултација бране – стање обала	Утврђивање стања у којем се налазе обале као и објекти и инфраструктура на које постројење и	На обје стране (обале) акумулације, узводно и низводно од бране		Два пута годишње (прољеће и јесен) и послеје евентуалног наглог пражњења акумулације

	<p>акумулација има непосредан утицај.</p> <p>Визуелни преглед нестабилних и условно стабилних појава по ободу акумулације гдје су планиране антиерозионе мјере.</p>			
--	---	--	--	--

5.2. Одговорно лице дужно је мониторинг вршити путем овлашћеног правног лица.

5.3. Уколико измјерене вриједности једног или више контролираних параметара из табеле мониторинга буду изнад дозвољених граничних вриједности, одговорно лице је дужно одмах предузети мјере којима ће се прекорачене вриједности довести у дозвољене и извршити ванредно мјерење за наведени параметар, те о предузетим активностима и извршеном мониторингу обавјестити надлежни инспекцијски орган.

5.4. Одговорно лице дужно је без одлагања пријавити надлежном органу сваку случајну или непредвиђену незгоду или инцидент који значајно утиче на животну средину.

5.5. Одговорно лице постројења дужно је поступати по члану 8. Правилника о методологији и начину вођења регистра постројења и загађивача („Службени гласник Републике Српске“, број 92/07) и о томе извјештавати Републички хидрометеоролошки завод Републике Српске.

6. Саставни дио овог рјешења чине Докази уз захтјев за издавање еколошке дозволе израђени од овлашћеног правног лица ЈНУ Институт за заштиту и екологију Републике Српске, Бања Лука а у складу са чланом 85. Закона о заштити животне средине.

7. Административна такса за издавање еколошке дозволе обрачуната је и уплаћена у износу од 150,00 КМ.

8. Ово рјешење се даје на период од пет година од дана издавања рјешења, а захтјев за обнављање Рјешења којим се издаје еколошка дозвола подноси се најкасније три мјесеца прије истека важења рјешења, у складу са Правилником о поступку ревизије и обнављања еколошких дозвола („Службени гласник Републике Српске“, бр. 28/13 и 104/17).

9. Приликом подношења захтјева за обнављање Рјешења којим је издата еколошка дозвола одговорно лице је дужно доставити све доказе о извршеним обавезама из важеће еколошке дозволе, укључујући и ажуриран План управљања отпадом са подацима о начину поступања са идентификованим категоријама отпада у периоду важења еколошке дозволе.

10. Министарство може извршити ванредну ревизију еколошке дозволе у случајевима утврђеним чл. 95. став 1. Закона о заштити животне средине.

11. Ово рјешење ће бити објављено на интернет страници Министарства за просторно уређење, грађевинарство и екологију Републике Српске, а обавјештење о издатој еколошкој дозволи ће бити објављено и у једном од дневних листова.

Образложење

Дана 18.08.2022. године одговорно лице Хидроелектране „Бистрица“ д.о.о. Фоча на протоколу Министарству за просторно уређење, грађевинарство и екологију Републике Српске поднио је захтјев за издавање еколошке дозволе за пројекат изградње Хидроелектране Б-2а на ријеци Бистрици, општина Фоча, на локацији означеној као к.ч. бр. 142/5, 142/4, 142/3, 1100, 1105/6 и 2322 К.О. Пољице и к.ч. 1899/2 К.О. Избишно, максималне инсталисане снаге 7,243 MW.

У складу са одредбом члана 85. Закона о заштити животне средине уз захтјев су приложени Докази за издавање еколошке дозволе, број 000687-22 из августа 2022. године, који су према истој одредби израђени од стране ЈНУ Институт за заштиту и екологију Републике Српске, Бања Лука, овлаштеног правног лица од овог Министарства за обављање дјелатности из области заштите животне средине. Прилог доказа чине: Рјешење о одобравању Студије утицаја на животну средину, број 15.04-96-35/22 од 12.08.2022.године, одобрено од стране Министарства за просторно уређење, грађевинарство и екологију, Бања Лука; Мишљење ЈУ „Воде Српске“ Бијељина број 01/4-2-2500-3/22 од 30.05.2022. године; Уговор о концесији за изградњу хидроелектрана Бистрица Б-1, Бистрица Б-2а, Бистрица Б-3 на ријеци Бистрици, Влада РС и Електродистрибуција Пале, број 05-312-1290/06 од 30.08.2006. године; Анекс Уговора о концесији број 05.07/312-233/09, март 2009.године; Анекс II Уговора о концесији, децембар 2009.године; Анекс III Уговора о концесији број 05.07/312-588/10, јул 2010.године; Анекс Уговора IV о концесији број 05.05/312-463/11, јули 2011.године; Анекс V Уговора о концесији број 05.05/312-885-4/12, фебруар 2013. године; Рјешење о одобрењу грађења хидроелектрана Бистрица Б-2а на ријеци Бистрица, рјешење издато од стране Министарства за просторно уређење, грађевинарство и екологију Републике Српске, број 16-360-70/09 од 28.04.2010. године; Мишљење у вези издавања локацијских услова издато од стране Министарства за просторно уређење, грађевинарство и екологију Републике Српске, број 15.02-052-783/22 од 22.02.2022. године; Карта просторна локација ХЕ Б-2а на ријеци Бистрици; Карта извод из просторног плана општине Фоча. Уз захтјев је приложен и доказ о уплати административне таксе од 21.09.2022. године.

Како је наведено у Доказима ријека Бистрица представља дио сливног подручја ријеке Дрине. Бистрица, као лијева притока Дрине, има сливно подручје повшине 428 km². Извор ријеке Бистрице налази се испод планине Трескавице, а ушће у ријеку Дрину 3 km јужно од Фоче. Својим током од сјеверозапада према југоистоку она дренира воде високих планина Трескавице, Зеленгоре и Јахорине. Сливно подручје ријеке Бистрице представља релативно ненасељен простор. Највиша ката у сливу је 2030 mпв и налази се у југозападном дијелу слива, док је најнижа ката терена код ушћа Бистрице у Дрину око 400 mпв. Простор који заузимају објекти хидроелектране Б-2а је укупне дужине око 4,7 km. Локација планиране бране је Грабовик, у кањону ријеке Бистрице, у непосредној близини моста, поред магистралног пута М-18 Фоча-Сарајево. У близини нема стамбених објеката. Локација машинске куће је испод брда Папратнице (село Ђиласи), у кориту ријеке Бистрице. Најближи стамбени објекти су куће села Ђиласи и Тухаљи. Локалитет предвиђен за изградњу хидроелектране „Бистрица Б-2а“ је удаљен 20 km од града Фоче. У Доказима је описано техничко рјешења ХЕ

„Бистрица Б-2а“ коју ће чинити преграда са конструкцијом, захват (улазна грађевина), тунел, водостан, подземни цевовод под притиском од водостана до машинске зграде и онда преко одводне воде директно у регулисано корито ријеке Бистрице. Успор воде ће се формирати изградњом гравитационе бетонске бране са преливима. Преградна конструкција је гравитационо бетонског типа, са котом круне бране 620,00 mпv док је кота прелива 616,00 mпv и најнижа кота темеља преграде 597,00 mпv. Преградни профил бране је изразито несиметричан, десна обала је веома стрма уз незнатно ублажавање нагиба косине изнад коте 635,00 mпv. Прелив је пројектован тако да се безбједи пропуштање стогодишње воде од $Q_{100}=222,0 \text{ m}^3/\text{s}$, при чему је кота успора воде приликом прелијевања 619,00 mпv, а прелив завршава на коти 601,00 mпv. Темељни испуст је пројектован као галерија правоуганог облика, са котом на улазном прагу 603,00 mпv и котом на излазном дијелу испуста 601,00 mпv, а капацитет износи $61,8 \text{ m}^3/\text{s}$ за успорну коту нормалног нивоа у акумулацији. Еколошки прихватљив протицај на брани пројектован је на $0,540 \text{ m}^3/\text{s}$. Ињекционе завјесе предвиђене су у темељу бране и лијевом боку до дубине од 10 m и контактнo-везно ињектирање по цијелој површини фундамента бране у средишњем и лијевом дијелу темеља бране. Улазна грађевина доводног тунела је лоцирана непосредно уз узводно лице преградне конструкције на десној обали са паралелном осом на одстојању 9,0 m од осе преграде. Конструктивно је независна од конструкције бране. Конструкција захватне главе је пројектована од армираног бетона. У попречном пресеку има изглед неправилног трапеза са чеоним бетонским зидом, у коме је смјештена турбинска решетка. Затварачница-конструкција затварачнице улазног дијела, кућишта затварача, аерационог дијела и прелазног дијела, предвиђени су од армираног бетона. Изнад конструкције затварачнице на коти 620,00 mпv је пројектована погонска кућица са габаритом у основи 5,0 m x 5,0 m, у којој ће бити смјештен серво мотор табластог затварача и друга пратећа опрема. Доводни тунел је предвиђен од захвата до водостана, вода ће се транспортовати кроз тунел дужине 2186 m, а од водостана даље цевоводом до машинске зграде. Водостан је постављен на крају деривационог тунела под притиском, пречника од 10,0 m и пречника доводног тунела $D_t = 2,5 \text{ m}$ и инсталисаног протока $Q_i = 11,0 \text{ m}^3/\text{s}$. Усвојена је висина водостанског цилиндра на коти 625,30 mпv на основу максималног нивоа у водостану при наглom затварању предтурбинских затварача. Доња кота водостана као и кота прага на улазу у цевовод код водостана, утврђена је на 604,00 mпv. Од водостана до рачве на цевоводу до машинске зграде хоризонтална дужина цевовода износи 473 m. Дужина рачве је 17 m. Подземни цевовод, цевовод под притиском састоји се од: шахтног дијела, дужине (висине) 65 m, пречника свјетлог отвора $D=2,0 \text{ m}$, дебљине бетонске облоге 30 cm, панцероване челичним лимом дебљине 8 mm. Машинска зграда је лоцирана на десној обали ријеке Бистрице са димензијама 36,10 m x 15,05 m. Саобраћајни приступ до машинске зграде ће бити преко приступног пута и моста. Објекат је двопросторни, са високим дијелом у којим су монтиране три Френсисове турбине и три пропратна хоризонтална генератора.

Порибљавање ће се вршити у складу са програмом ревитализације воденог екосистема. Рибљи лифт је врста рибље стазе за коју се инвеститор одлучио изградити на хидроелектрани „Бистрица Б-2а“, због положаја исте.

Као основне и помоћне сировине при изградњи хидроелектране користиће се грађевински материјали, вода за пиће и вода за процес изградње, електрична енергија, те погонска горива.

У Доказима је наведено да у току рада хидроелектране може доћи до негативног утицаја на радну и животну средину и због тога је потребно предузети и примјенити мјере за заштиту животне средине како би се смањио или потпуно уклонио негативан утицај. У достављеним Доказима описани су могући и очекивани утицаји који ће се јављати током рада предметног субјекта и који се могу довести у дозвољене границе примјеном одговарајућих мјера које су

наложене тачком 3. диспозитива овог рјешења а у складу са: Законом о заштити животне средине, Законом о заштити ваздуха, Законом о заштити природе („Службени гласник Републике Српске“, број 20/14), Уредбом о вриједностима квалитета ваздуха, Законом о управљању отпадом, Правилником о категоријама отпада са каталогом, Правилнику о здравственој исправности воде намијењене за људску потрошњу, Закона о културним добрима, Законом о заштити вода, Правилником о третману и одводњи отпадних вода за подручја градова и насеља гдје нема јавне канализације, Законом о безбједности саобраћаја, Правилником о превентивним мјерама за безбиједан и здрав рад при излагању хемијским материјама, Правилнику о здравственој исправности воде намијењене за људску потрошњу, Правилником о условима испуштања отпадних вода у површинске воде и Правилником о дозвољеним границама интензитета звука и шума. Тачком 5. диспозитива овог рјешења наложене су мјере мониторинга загађујућих материја путем овлаштеног правног лица, у складу са чланом 92. Закона о заштити животне средине.

На основу чл. 39. и 88. Закона о заштити животне средине и члана 2. Правилника о постројењима која могу бити изграђена и пуштена у рад само уколико имају еколошку дозволу Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију Републике Српске обавјестило је заинтересовану јавност о подношењу захтјева за издавање еколошке дозволе, дана 20 и 21.08.2022. године у дневном листу „Глас Српске“, а документација која је достављена уз захтјев за издавање еколошке дозволе, постављена је на интернет страницу Министарства за просторно уређење, грађевинарство и екологију Републике Српске и достављена општини Фоча 21.06.2022. године, ради увида заинтересоване јавности.

У Законом одређеном року достављено је мишљење општине Фоча, којим се потврђује да до дана одлучивања није било примједби и сугестија заинтересоване јавности на поднесени захтјев и документацију, нити је надлежно одјељење општине Фоча имало примједбе према мишљењу, број 06-360-15/22 од 26.09.2022. године. С обзиром на наведено, надлежно одјељење сматра да се може наставити даљи поступак издавања еколошке дозволе за пројекат изградње постројења хидроелектране „Бистрица Б-2а“ на ријеци Бистрици.

Цијенећи да су Докази приложени уз захтјев израђени у складу са одредбама члана 85. Закона о заштити животне средине као и чињеници да у остављеном року није било примједби на захтјев и документацију Министарство је у складу са одредбама члана 90. Закона о заштити животне средине и члана 190. Закона о општем управном поступку, одлучило као у диспозитиву рјешења и утврдило услове и мјере заштите животне средине и здравља људи којих се одговорно лице „Бистрица“ д.о.о. Фоча, дужно придржавати у току изградње и рада хидроелектране и након престанка рада на предметном постројењу.

Административна такса у износу од 150,00 КМ наплаћена је на основу члана 3. по тарифном броју 68в) Закона о административним таксама („Службени гласник Републике Српске“, бр. 100/11, 103/11, 67/13 и 123/20), а копија уплатнице, која доказује уплату наведене таксе, приложена је у предметном спису.

Приликом подношења захтјева за обнављање Рјешења којим је издата еколошка дозвола, одговорно лице је дужно доставити све доказе о извршеним обавезама из важеће еколошке дозволе, укључујући ажуриран План управљања отпадом у складу са чланом 94. Закона о заштити животне средине, а што је наложено тачком 9. диспозитива овог рјешења.

Уколико одговорно лице постројења, током важења овог рјешења планира промјену природе или функционисања постројења или проширење постројења које може негативно утицати на животну средину, дужно је да о томе обавијести ово министарство, у складу са чл. 96. Закона о заштити животне средине.

Ово рјешење ће бити објављено на интернет страници Министарства за просторно уређење, грађевинарство и екологију Републике Српске, а обавјештење о издатој еколошкој дозволи ће бити објављено и у једном од дневних листова.

Поука о правном средству:

Ово рјешење је коначно у управном поступку, те против њега није допуштена жалба, али се може покренути управни спор подношењем тужбе Окружном суду у Бањој Луци у року од 30 дана од пријема рјешења. Тужба се подноси у потребном броју примјерка и таксира са износом од 100,00 КМ судске таксе и предаје Суду непосредно или му се шаље поштом.

Уз тужбу се доставља ово рјешење у оригиналу, овјереном препису или овјереној фотокопији.

Достављено:

1. Хидроелектране „Бистрица“ д.о.о. Фоча, Немањина 19, 73301 Фоча,
2. Одјељењу надлежно за заштиту животне средине...општина Фоча,
3. Републичка управа за инспекцијске послове,
4. Евиденцији,
5. а/а.

МИНИСТАР

Сребренка Голић